

بسم الله الرحمن الرحيم

وصل الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين

سلام
عليکم

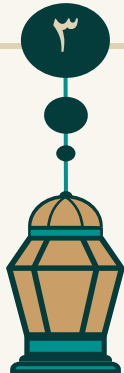
برنامه درسی قرآن

اهداف برنامه درسی رسمی قرآن

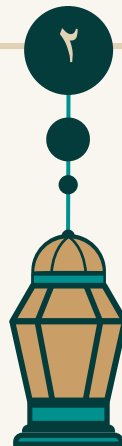
کار بست قرآن در زندگی

حرکت به سمت درک و فهم آیات الهی و به کار بستن آن ها در زندگی

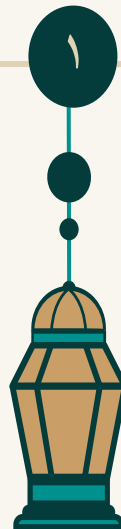
فهم قرآن به صورت عمیق تر

پیام قرآنی کتاب درسی
عمدتاً با نگاه به تفاسیری که از
طرف اهل بیت علیهم السلام
نقل شده است

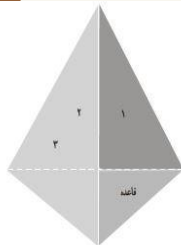
فهم ظاهری قرآن

فهم قرآن به لحاظ ظاهری
(واژگان و مفاهیم) و مقدمه
چینی برای ارتباط مستقیم با
متن قرآن

انس با قرآن

احساس علاقه نسبت به قرآن
و توجه به جاذبه های آن و تکرار
و مداومت در رجوع به قرآن

برنامه درسی قرآن در مدرسه

قرائت

روخوانی و روان خوانی

ترجمه

واژگان و مفاهیم

مهارت های چهارگانه

حفظ

حفظ سوره های کوچک (اختیاری)

تدبیر

پیام های قرآنی

۱. روانخوانی و روان

روان
انقلابی
نفکین
در
آموزش قرائت قرآن

چیزی، چرایی، چگونگی و پیامد

آشنایی: پیشینه و آغاز

راهیابی در پی ریزی فرهنگی؟!

کتاب راه یابی دارای سه بخش است:

بخش اول: راهیابی

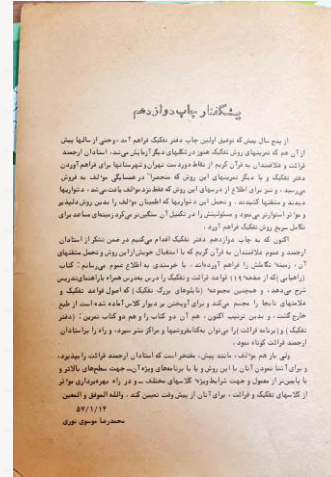
بخش دوم: درس های تفکیک

بخش سوم: پیشرفت قواعد وقف قلب و ادغام آشنایی

با رسم الخط های قرآنی پاکستانی مصری (در آن

زمان رسم الخط رایج رسم الخط ایرانی بود که درس های تفکیک نیز بر آن

اساس تنظیم شده بود.)

کلاسهای تعلیم قرأت قرآن

بارش انقلابی تفکیک

سری

کتابخانه مسجد ابو الصّدق نیابان سپه غربی بن کارون جیون

بخش اول راهیابی به جنجال
 هایی می پردازد که در زمان
 تدلیف کتاب در مورد تغییر خط
 فارسی - به تقلید از آتاتورک
 در ترکیه - و در قالب هایی
 روشن و آشکار برای مبارزه با
 قرآن مطرح بوده است.

فهرست

برای آموزش فراغت، کدام قسمت را مطالعه کنید؟

۳	فهرست
۷	دراين كتاب
۱۱	
بخش اول، راهیابی	
۲۱	هدفهای مثبت و منفی
	جهش در کلاسهای فراغت
۲۷	۱- از راه تمرینهای ویژه
	۲- روش انفرادی تفکیک
۳۵	الف- جهش در فراغت کلمات
۴۳	ب- جهش در شناخت حرکات
۴۶	روش تفکیک در بنگار با همسودادی
	گناره گیری از اشتباهات برنامه رسی
۵۱	۱- همزه و حرکات در جستجوی استقلال
۵۳	الف - جهش همزه و حرکات برین اربابک
۵۸	ب - باسکهای رسی همزه و حرکات
۶۵	ج - سرچشمه اشتباه
۶۹	د - نقاط ضعف این برنامه
	۲- غوغای واو
۷۹	الف - واو شناسی
۸۲	ب - ادعا نامه علیه واو
۸۴	ج - نقاط ضعف این ادعاینامه
	۳- یا، این آشای ناشناس
۸۷	الف - صداهای یا
۸۹	ب - گشتگان گوی بسا
۹۱	مقایسه خط قرآنی و فارسی با برخی خطهای بسیار تاجع اروپایی
۹۹	زمنه تغییر خط

- ۷ -

گام ها

گام ۱: چیستی؟

• حروف قرآن با حروف فارسی مطابقت دارد، افزون بر آن کلمات قرآنی حرکت (اعراب) نیز دارد که می‌تواند خواندن آن را آسان‌تر کند با وجود این چرا فارغ التحصیلان دبیرستانی که در ترم اول دانشگاه هنوز نمی‌توانند قرآن بخوانند کم نیستند؟!!

• مجموع ساعت قرآن از پایه اول تا دوازدهم = بیست و شش ساعت آموزش قرآن $28 \times$ هفته (هر سال تحصیلی) = هفت صد و بیست و هشت ساعت آموزش مرتبط با قرآن!

فراگیرنده‌ی باسواد، بخش‌های جدا از هم را می‌خواند:

• **آ ، نُل ، زِ ، مٌ ، کُ ، مو ، ها**

• **آ ، قی ، مُص ، صَ ، لا ، تَ**

أَنْزِلْ مَكْمُولَهَا

در کلمه ی:

أَقِمْوُ الصَّلَاةَ، - که چند حرف بی‌اثر دارد و حرف نانوشته و تشدید و ...

و کلمه ی:

گام ۲: چرا؟!

چرا کلمات ساده‌ی قرآنی را نمی‌توانند بخوانند؟

مثلاً این دو کلمه:

اَنْزَلَ مَكْمُوْهَا لَتِيْسِنَه

حروف ناخوانا

در دوره ابتدایی با حروف ناخوانا آشنا شده‌ایم. این حروف در آیات قرآن کریم و نیز در متون فارسی به کار می‌روند. در کتاب‌های آموزش قرآن دوره ابتدایی، این حروف به رنگ آبی نوشته شده است و قواعد آن را نیز آموخته‌اید و آنها را می‌شناسید.

در دوره متوسطه، در کتاب‌های آموزش قرآن، این حروف به رنگ مشکی و معمولی نوشته می‌شود. گرچه شما با قواعد این حروف آشنا هستید، ولی ممکن است پس از مشکی شدن، در برخی موارد اشتباه پیش آید. از این رو، در این درس و درس بعد، قواعد حروف ناخوانا به‌طور خلاصه یادآوری می‌شود.

خوب است بدانید که مهم‌ترین حروف ناخوانا حروفی هستند که هنگام وصل دو کلمه خوانده نمی‌شوند. در این حالت باید حرکت قبل از این حروف، به تشدید یا حرف ساکن بعدشان، وصل شود. اکنون این عبارات قرآنی را با دقت در حروف ناخوانا و اتصال کلمات بخوانید:

۱- اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا

۲- تَجْرٰی مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ فِیْ جَنَّاتٍ النَّعِیْمِ

۳- وَاَسْرَوْا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوْا الْعَذَابَ

۴- وَلَوْ یُعِیْلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعِجَلْهُمْ بِالْخَیْرِ

۵- لَھُمْ الْبُشْرٰی فِی الْحَیٰوَةِ الدُّنْیَا وَفِی الْاٰخِرَةِ

پاسخ های ناکارآمد :

- ناآشنایی با حرکات.
- پس آغاز با آموزش حرکات، مثلاً: ب ، بُ ، بَ

- بی توجهی به حرکات.
- توجه به حرکات به وسیله ی قرمز
- یا درشت نویسی آن ها

- بی توجهی به حروف ناخوانا.
- جلب توجه بارنگ ویژه، برای مثال آبی مشخص

این متن را به سرعت بخوانید

۵۲ کلمه=زمان لازم برای خواندن ۱۵ ثانیه

در دانشگاه کبمریج انگلستان تحقیقی روی روش خوانده شدن کلمات در مغز اجنام شده است که مشخص میکند که مغز انسان تنها حروف ابتدا و اتنهای کلمات را پدرازش کرده و کمله را می خواند. به هیمن دلیل است که با وجود به هم ریتخگی این نوشته شما توانستید آن را بخوانید . حسین ماشبن خرید!

این متن را به سرعت بخوانید

۵۶ کلمه = زمان لازم برای خواندن ۱۸ ثانیه

در دانشگاه کیمریج انگلستان تحقیقی روی روش خوانده شدن کلمات در مغز اجنام شده است که مشخص میکند که مغز انسان تنها حروف ابتدا و اتنهای کلمات را پدرازش کرده و کمله را می خواند. به همین دلیل است که با وجود به هم ریتخگی این نوشته شما توانستید آن را بخاونید . حسین ماشبن خرید!

۱۸ غلط دارد؛ چگونه خوانده می شود؟!

کلی خوانی بد است!

کاهش صحت

ما این کلمه‌ها را تاکنون ندیده‌ایم.

کلی خوانی خوب است!

افزایش سرعت

ما این کلمه‌ها را بارها دیده‌ایم.

گام ۳: چگونه!

پاسخ "روش انقلابی تفکیک در آموزش قرائت قران":

راه کاری برای چالش عادت کلی خوانی در قرائت: روش تفکیک چشم و فکر را تمرین و عادت می دهد به کلمه ی نوشته شده به شکل تفکیکی - جداسازی بر اساس قاعده - نگاه کند، از خواندن اجتناب می شود.

موضوع	معلوم است و از آن آغاز می شود:	لازم است مشخص گردد، نتیجه:	مثال
بخش کردن تفکیک کردن	شکل خوانداری	شکل نوشتاری	استقبال
	شکل نوشتاری	شکل خوانداری	فَسَيَنْفَقُونَهَا

دو قاعده اساسی در باره‌ی چالش

عادت کلی خوانی:

۱-حرف‌های ساکن و متحرک

۲-حروف بی اثر (خوانده
نمی‌شوند.)

قواعد بسط یافته‌ی فوق در ۹ درس (جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) تمرین
می‌شود.

کاربست قواعد در سخت‌ترین کلمات قرآنی

• راه‌کاری برای چالش عادت

کلی خوانی در قرائت: روش
تفکیک چشم و فکر را تمرین و عادت
می‌دهد به کلمه به شکل تفکیکی و
بخش بخش نگاه کند.

• برگشت به عادت کلی خوانی

برای تامین سرعت

پاسخ "روش انقلابی تفکیک در آموزش قرائت قرآن":

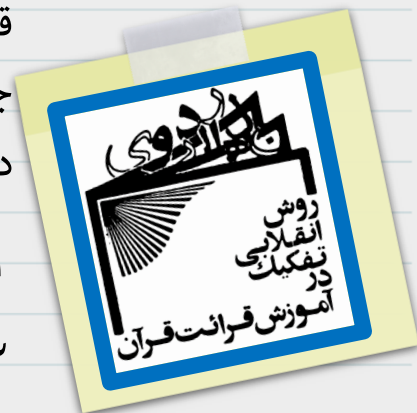
- غلبه بر چالش عادت کلی خوانی (تفکیک کردن):

قواعد نه گانه تفکیک با هدف توجه به کلمات قرآنی با هدف جداسازی کلمات تنظیم شده است. قواعد دو محور اساسی دارند:

۱- حرف های ساکن و متحرک

۲- حروف بی اثر (حروفی که خوانده نمی شوند .)

قواعد حول دو محور فوق بسط یافته و کاربرست آنها در سخت ترین کلمات قرآنی در ۱۲ تا ۱۴ جلسه تمرین می شود:

حفظ قاعده

هیچ
ارزشی
ندارد
مهم فهم
آن و
تمرین و
تسلط در
کار بست
آن است.
برای گفتن
قاعده زمان
بسیار کمی
کافی است

۱-۲

الف بی علامت، صدای بلند "آ" است. آن "مشابه ساکن" است،
و مانند ساکن با حرف پیش که علامت "ـَ" دارد باهم در یک
ستون قرار می گیرند.

تَرْشِدُنَا | اِزْ | حُدْ | اِ |

۲-۲

واو بی علامت، صدای بلند "او" است. آن "مشابه ساکن" است،
و مانند ساکن با حرف پیش که علامت "ـُ" دارد باهم در یک
ستون قرار می گیرند.

فَخْلُوْهُ | اِذْ | خُ | لُوْ | اِ |

۳

شکل کوچک "ا" در بالا ی ردیف حروف، الف بی علامت صدای
فـ است که کوچک شده و بالاتر از ردیف حروف نوشته شده
است. گاه واو یا یاء را هم کوچک به شکل و، ی می نویسند.

تَشْهِيْدِيْنَ | اِشَا | هِ | دِيْ | اِنْ | وَحْدَهْ | اَوْ | حُ | سِيْطِرَهْ | اِنْ | اِ | اِ | اِ |

۴

حرفی که تشدید دارد دو بار به حساب می آید، یک بار ساکن شعرده
می شود و در ستون حرف پیش قرار می گیرد، و بار دوم با هر علامت
که بالا یا پایین دارد به حساب می آید و در ستون دیگر می رود.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا | اِذْ | اَنَ | اِ | اِ |

۳-۲

یاء بی علامت، صدای بلند "ای" است. آن "مشابه ساکن" است،
و مانند ساکن با حرف پیش که علامت "ـِ" دارد باهم در یک
ستون قرار می گیرند.

فِيْ سَبِيْلِ | اِيْ | اِنْ | اِ | اِ |

۱-۲

الف بی علامت، صدای بلند "آ" است. آن "مشابه ساکن" است،
و مانند ساکن با حرف پیش که علامت "ـَ" دارد باهم در یک
ستون قرار می گیرند.

تَرْشِدُنَا | اِزْ | حُدْ | اِ |

۱

حرف های متحرک را از هم جدا می کنیم، و هر یک را در یک ستون
جداگانه جای می دهیم، ولی حرف ساکن را که علامت جزم دارد
جدا نمی کنیم و در ستون حرف پیش قرار می دهیم.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا | اِزْ | حُدْ | اِ |

۲-۲

واو بی علامت، صدای بلند "او" است. آن "مشابه ساکن" است،
و مانند ساکن با حرف پیش که علامت "ـُ" دارد باهم در یک
ستون قرار می گیرند.

فَخْلُوْهُ | اِذْ | خُ | لُوْ | اِ |

حفظ قاعده

هیچ
ارزشی
ندارد
مهم فهم
آن و
تمرین و
تسلط در
کار بست
آن است.
برای گفتن
قاعده زمان
بسیار کمی
کافی است

۵

هر حرف به جز "متحرک" و "ساکن" بی اثر است. و در میان دو قوس قرار می گیرد. سه حرف بی اثر: الف یا دایره: ا، همزه ی وصل: ؤ، لام بی علامت: ل.

قَالَ تَبْلُو (1) اِذْ يَذَّابُنَا (2) اَللَّيْلُ يَنْتَقِلُ (3) اَل (4) نَاشِ الْخُفَايَا (5)

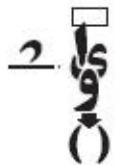
۶

در مورد علامت های جفت، که "تنوین" نامیده می شود، یکی از آن دو علامت را به حرفی که تنوین دارد می دهیم. علامت دوم در حقیقت علامت، بلکه شکلی از شکل های تون ساکن است.

كَبِيرٌ أَكْبَرُ اِبْرَآءِ خُفَيْمَةٌ خَا اِشَاعَ نَزَا

۷

حرف ساکن یا سه حرف بی علامت مشابه ساکن: ا، و، ی، ناسازگار است. هرگاه بعد از یکی از آن ها با صرف نظر از حروف بی اثر - حرف ساکن باشد آن مشابه ساکن بی اثر می شود. و در قوس جای می گیرد.

فَتَنَّا الْكُفْيَ اَ هَا اِذْ اَلَكُنْ اِنَّا اِبْنِ اِغْلُو اَلْقَنُو اِ اِنَّا اِنَّا اَوَا اَلَا اَعُو اَلَا

۸

هر گاه واو یا یاء زیر الف کوچک "ا" قرار گیرد بی اثر می شود و در قوس جای می گیرد. آن الف بی علامت کوچک، بر طبق معمول، مانند بقیه ی حروف، درشت و هم سطح آنها در ستون تفکیک قرار می گیرد.

يٰۤاَيُّهَا اَلْكَوْنُ اِ هَا اِ اَلْاَوَا اَلْاَوَا اَلْاَوَا اَلْاَوَا

اَسْأَلُ اَلْاَوَا اِ a

۹

هرگاه روی واو یا یاء همزه قرار گیرد، آن واو و یاء زیر همزه بی اثر می شود. علامت رابه همزه می دهیم. و آن واو یا یاء را در قوس قرار می دهیم.

لَا اِئْتِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ اِ a

تفکیک قلمی

عَلَى الْعَرْشِ

ع	لَايَ اَلْ	عَرْ	شِ
---	------------	------	----

أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ

أَوْ نَزَلَتْ وَفَّيَنَّكَ

روشن افلاکی تفکیک
در
آموزش قرائت قرآن

۳

از مصنفین و ناشرین

دفتر تفکیک

بسیار با دقت و دقت

آغاز - با دفتر تفکیک

۱۲ تا ۱۴ جلسه

تفکیک قلمی

تفکیک لفظی

حروف کلمه را طبق قواعد تفکیک، از یکدیگر جدا کنیم؛ بخش های جدا شده را به جای آن که با قلم بنویسیم با زبان می خوانیم. پس از خواندن هر بخش، یک لحظه سکوت می کنیم.

قرائت ممتد

فراگیر اینک می تواند کلمات قرآن کریم را تفکیک لفظی کند حالامی خواهیم با روشی صحیح به وی بیاموزیم که تفاوت این دو را برطرف کند و از تفکیک به قرائت منتقل شود.

نیمه دومین درس اول

لَا	حَیْ	سِ	لِلْخَيْرِ	۱۱
أَنْ	نُ	سَ	أَنْفُسِكُمْ	۱۲
أَنْ	تَخْ	شَ	أَنْ تَخْشَعَ	۱۳
وَلِ	يَعْلَمَ	لِ	وَلِیَعْلَمَ	۱۴
فَضْرَبَ	نَ	مَنْ	فَضْرَبَ	۱۵
وَلَدَنَّهُمْ	وَلَدَنَّهُمْ	نَ	وَلَدَنَّهُمْ	۱۶
كَمْثَل	كَمْ	تَ	كَمْثَل	۱۷
فَيَغْرِقْكُمْ	فَ	يَغْ	فَيَغْرِقْكُمْ	۱۸
لِيَبْلُوكُمْ	لِ	يَبْ	لِيَبْلُوكُمْ	۱۹
مِنْ قَبْلِهِمْ	مِنْ	قَبْ	مِنْ قَبْلِهِمْ	۲۰

آغاز - با دفتر تفکیک

۱۲ تا ۱۴ جلسه

- ✓ برگشت به عادت کلی خوانی یا شروع شوق انگیز خواندن قرآن با برنامه قرائت :
- تلقین قرائت به محصل ممنوع!**

- ✓ فراگیرنده خود قرائت را آغاز می کند و پیش می برد بی تلقین از مربی ، و فقط با راهنمایی و نظارت او .

تمرین های ویژه و تمرین بر وقف و قلب و ادغام

۸ تا ۱۰ جلسه

گام ۴: پیامد!

روش انفرادی تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۱. مجموعه آموزشی موسیقی

برنامه قرائت تمام اول

نسخه سوم: آغاز با رسم अच्छه خطی

۲. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۳. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۴. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۵. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۶. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۷. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۸. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۹. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

۱۰. روش تفکیک شده آموزش قرائت قرآن

گام ۴: پیامد!

- قرآن‌آموز می‌تواند در پایان دوره نیم صفحه از قرآن رسم الخط مصری - قرآن معروف با خط عثمان طاه - را تقریباً بدون غلط در زمان سه دقیقه تلاوت کند.
زمان در این مرحله ملاک قضاوت نیست فقط جهت اطلاع از مقدار پیشرفت و ادامه‌ی برنامه ثبت می‌گردد.

بسته‌ی آموزشی

✓ بسته ویژه قرآن آموزان:

● دفتر تفکیک،

● برنامه قرائت،

● فایل‌های صوتی قرائت قرآن کریم با توجه
به ویژگی‌های مورد نظر در این روش

✓ بسته ویژه مدرّس:

● بخش‌هایی از کتاب «راهیابی در پی ریزی
فرهنگی و آموزش قرآن» (راهنمای معلم برای
آموزش قرآن به روش انقلابی تفکیک)

● تابلوهای تفکیک، سناریوی مختصر تدریس،
کلمات درشت دفتر تفکیک (برای استفاده در
کلاس درس)، لوحه‌های مدرّس (شامل تمام
کلمات لازم برای تدریس برای تسهیل فرآیند
کار کلاس)

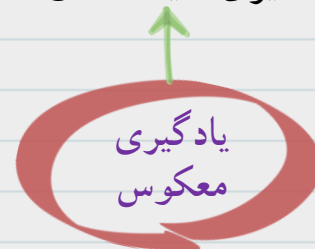
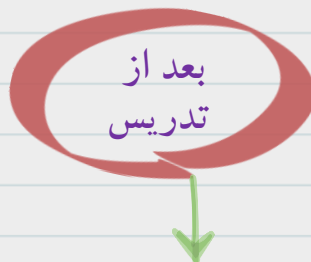
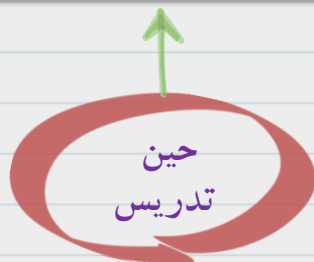
● متمم کلمات تفکیک (کلمات اضافه برای
برنامه های ترمیمی یا غنی سازی)

● مسابقه‌ها (رویدادی برای سنجش عملکرد
مورد انتظار)

فیلم‌های آموزشی- رویکردی نو در یادگیری

استفاده توسط معلم در کلاس حضوری
در راستای بهره‌وری و جذابیت بیشتر

برنامه‌ای برای آموزش‌های غیرحضوری
یادگیری آمیخته - **blended learning**

برای مرور دانش‌آموزانی که نیازمند
تلاش بیشتر برای یادگیری هستند.